

Matkalla

suulliseen kielitaitoon

Kesälukioseura järjestää vuosittain runsaat 20 kesälukiota eri puolilla Suomea ja ulkomailla. Kesälukion kieltenopettajat Anna Pappinen Hillert ja Hanna Tiitinen kertovat kokemuksiaan suullisen kielitaidon kursseista.

Vieraat kielet ovat olleet kesälukioiden vakiotarjontaa lähes 50 vuoden ajan. Erityistä huomiota opetuksessa on kiinnitetty suulliseen kielitaitoon.

Epävarmuuden poistaminen

Kielten- ja musiikinopettaja **Anna Pappinen Hillert** toimi kesällä 2013 Ruotsissa järjestetyn Språkbud på Gotland -kesälukion rehtorina. Hän kertoo, että ensimmäinen haaste on oppilaan epävarmuuden voittaminen. Ruotsin suullisen kielitaidon kurssin tyypillinen lähtötilanne on, että opiskelijoiden kirjalliset taidot ovat hyvät mutta he kokevat epävarmuutta ruotsin puhumisessa. Siksi Pappinen Hillert on ottanut kurssinsa opetuksen lähtökohdaksi kirjoitetut ja luetut tekstit. Lähestymistapa on opiskelijoille tuttu ja turvallinen.



Opettajan haasteena suullisen kielitaidon kurssilla on luoda luokkahuoneeseen tunnelma, jossa virheetkin sallitaan. Opiskelijoiden on voitava tuntee olonsa turvalliseksi. Kesälukion osallistujat eivät yleensä tunne toisiaan entuudestaan, ja siksi on tärkeää heti alussa saada luokkahuoneeseen hyvä, positiivinen ilmapiiri. Pappinen Hillert toteaa, että opettajan rooli on keskiössä: opettajan tulee olla opiskelijoiden tukena, rohkaista heitä ja parantaa heidän itseluottamustaan.

Autenttisuutta luokkahuoneeseen

Vaikka ulkomaan kesälukiota järjestetään ulkomailla ihanteellisissa olosuhteissa, joissa suomalaisia opiskelijoita ympäröi paikallinen nuoriso ja natiiviopettaja, opetellaan kesälukioissa suullista kielitaitoa myös perinteisesti luokkahuoneessa.

Pappinen Hillert toteaa, että suulliset harjoitukset yhdistetään kurssin muuhun toimintaan. Tutustuminen uusiin opiskelutovereihin ja kurssipaikkaan tehdään erilaisten suullisten harjoitusten avulla. Kurssiin kuuluvia retkiä kuten kesäteatterivierailua valmistellaan luokkahuoneessa, ja niitä myös käsitellään yhdessä retkien jälkeen. Kuuntelutehtävissä Pappinen Hillert käyttää ainoastaan autenttista puhetta, esimerkiksi Internetistä löytämiään radio- tai tv-lähetyksiä.

Kun puhuminen on saatu vauhtiin, kurssilla siirrytään haastavampiin ja avoimpiin tehtävätyyppeihin, esimerkiksi draamaharjoituksiin.

Sanatonta viestintää

Ranskanopettaja **Hanna Tiitinen** on toiminut Pariisissa järjestetyn ranskan kielen ja kulttuurin kesälukion matkanjohtaja-opettajana. Ranskan kesälukiossa opiskelijat työskente-

< Kielitaidon avulla voi valloittaa maailman.



▲ Levollinen ilmapiiri ruokkii kielen harjoittelua.

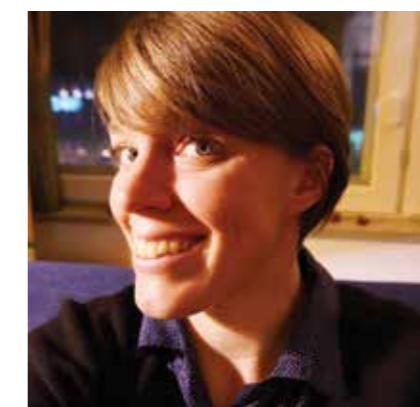
livät erilaisissa työpajoissa. Tiitinen kertoo, että puhe- ja keskustelutaitoja harjoiteltiin ilmaisutaito- ja kontaktiharjoitusten avulla sekä pelailemalla ja leikkimällä. Kesälukion teemana oli ranskalainen elokuva, ja kurssilaiset pääsivät kehittämään kielitaitoaan rekonstruoimalla elokuvien kohtauksia.

Tiitinen mainitsee sanattoman viestinnän merkityksen suullisen kielitaidon harjoittelemisessa: ”Suullinen kielitaito ei koske ainoastaan verbaalista viestintää tai kieliopin ja sanaston hallintaa. Non-verbaalinen viestintä sekä erilaiset kielitaidon kompensointi- ja strategiakeinot ovat myös erittäin tärkeitä.” Pappinen Hillert on samaa mieltä. Hänen käyttämässään draamaharjoituksissa puheesta tulee spontaania ja kielen harjoittelu ei ole enää pääasia. Draamaharjoituksissa opiskelijat saavat käyttää hyväkseen kehonkieltä vahvistaakseen viestiään.

”Työpajamaisessa toiminnassa opiskelija on aktiivisena toimijana ja opetuksen keskiössä opettajan sijaan.”, Tiitinen pohdiskelee. Työpajoissa opiskelijat harjoittelevat myös yhteistyö- ja ryhmätöitä ja kulttuurienvälisen yhteentörmäyksen käsittelyn taitoja. Tiitisen mielestä kesälukio antaa mahdollisuuden harjoitella juuri kulttuurienväliseen kompetenssiin liittyviä taitoja kuten

avoimuutta, vuorovaikutusta ja kykyä nähdä asiat toisen näkökulmasta.

ELLI-NOORA KUMPULAINEN,
Kesälukioseura ry

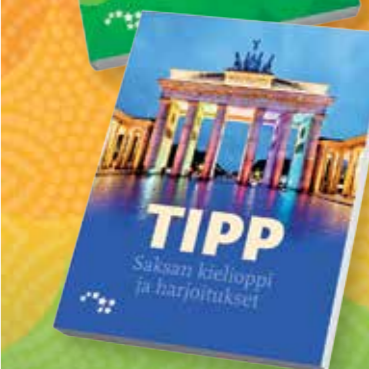


▲ **Anna Pappinen Hillert** luo ruotsinluokkaan turvallisen ilmapiirin, joka kannustaa puhumaan.

▼ **Hanna Tiitinen** opettaa ranskaa ja kiinnittää huomiota myös sanattomaan viestintään.



Espanjan ja saksan kielioppitaidot kuntoon



Nyt lukio-opiskelija voi vahvistaa saksan ja espanjan taitoja tuoreiden kielioppien avulla. Tipp ja Acierto sisältävät kaiken tarpeellisen.

- Selkeät kielioppiselitykset
- Harjoituksia kaikilta kieliopin osa-alueilta
- Kielioppitaitojen syventämistä
- Ajankohtaiset esimerkkilauseet
- Myös suullisia harjoituksia
- Mukana kulttuuritekstejä
- Ratkaisuvihko itseopiskeluun
- Opettajan materiaali luokkaopetuksen tueksi



otava.fi